

Поточний стан та невідкладні заходи для стабілізації промисловості (економіки) та збереження робочих місць в 2015-2016 рр.

Власюк В.С.

СЕО «Укрпромзовнішекспертиза»

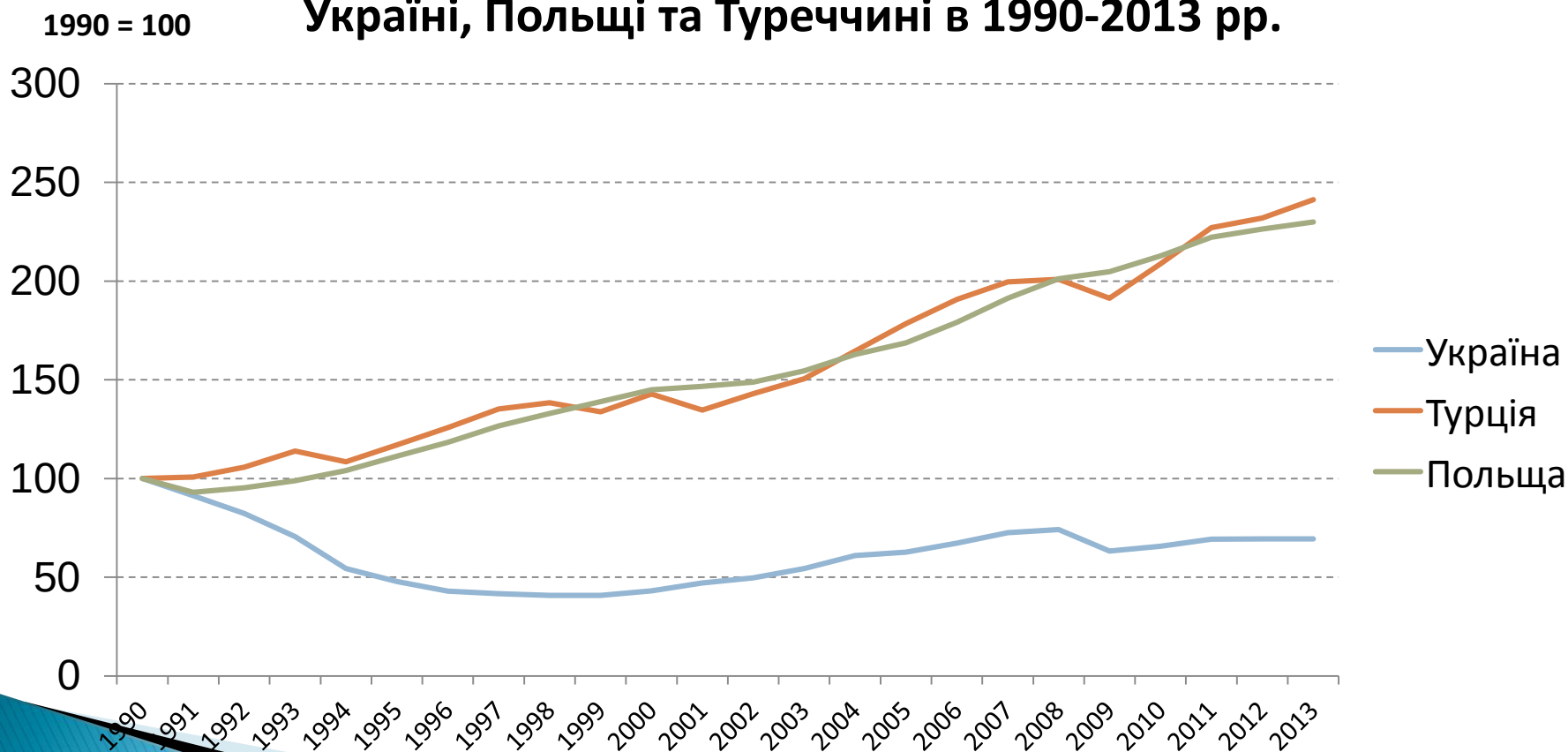
Авторське право на дану презентацію належить ДП «Укрпромзовнішекспертиза»

Передрук, копіювання і розповсюдження матеріалів без письмового дозволу на те ДП «Укрпромзовнішекспертиза» заборонені. Цитуючи, вказуйте ДП «Укрпромзовнішекспертиза» в якості джерела інформації. ДП «Укрпромзовнішекспертиза» не несе відповідальності за несанкціоновані дії, пов'язані з поширенням цього документу або будь-якої його частини.

Несанкціоноване розробником (ДП «Укрпромзовнішекспертиза») розповсюдження (включаючи передачу друкованого документа або скан-копії; пересилку документа в цілому або його частин; збереження документа на сервері) є порушенням авторського права і може бути предметом судового розгляду.

1. На початку 1990-х рр. економіка України перебувала на рівні сусідніх країн

ВВП US\$ на душу населення за ПКС в цінах 2011р. в Україні, Польщі та Туреччині в 1990-2013 рр.

Джерело: World Bank

2. За показником ВВП на душу населення економіка України критично відстає від сусідніх країн

ВВП на душу населення за паритетом купівельної спроможності в 2013р., \$/чол.

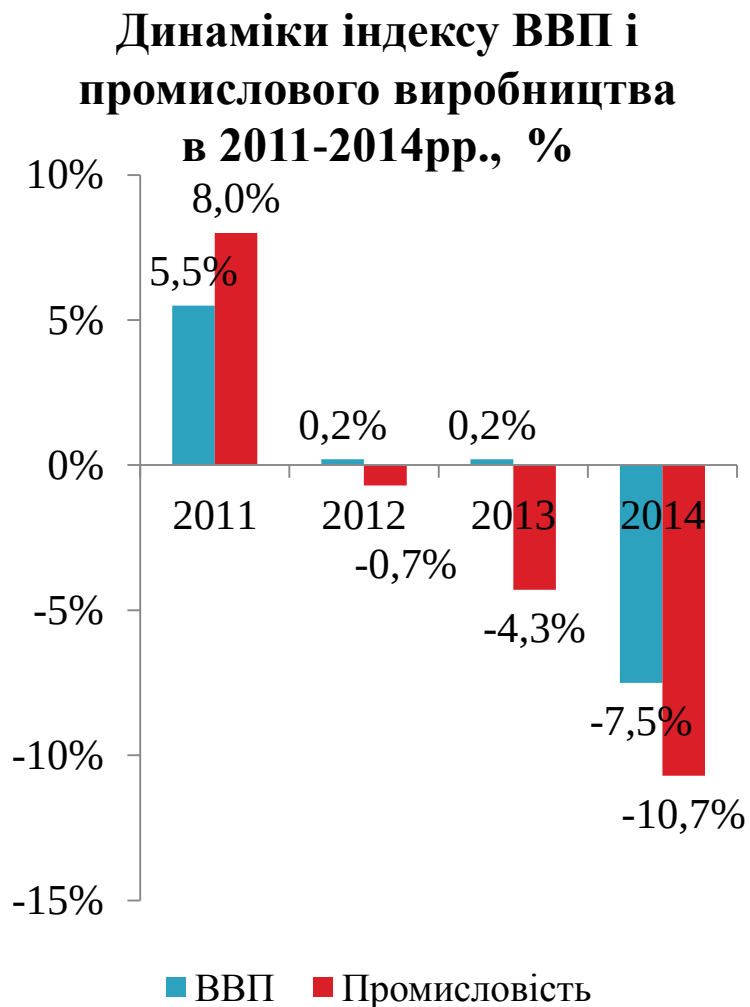

Джерело: World Bank, <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.PP.CD>

3. Особливо критичним є спад у промисловості, яка стає неконкурентною та втрачає ринки збуту

Спад у промисловості є наслідком дії наступних факторів:

- ▶ відсутність реструктуризації в 1990-х рр.;
- ▶ втрата зовнішніх ринків, зокрема в Росії (-9,6 млрд.\$ в 2012-2014рр.) та в ряді країн (металопрокат та добрива) на користь КНР;
- ▶ В 2014 р. додався чинник втрати частини територій та промислового потенціалу на сході України

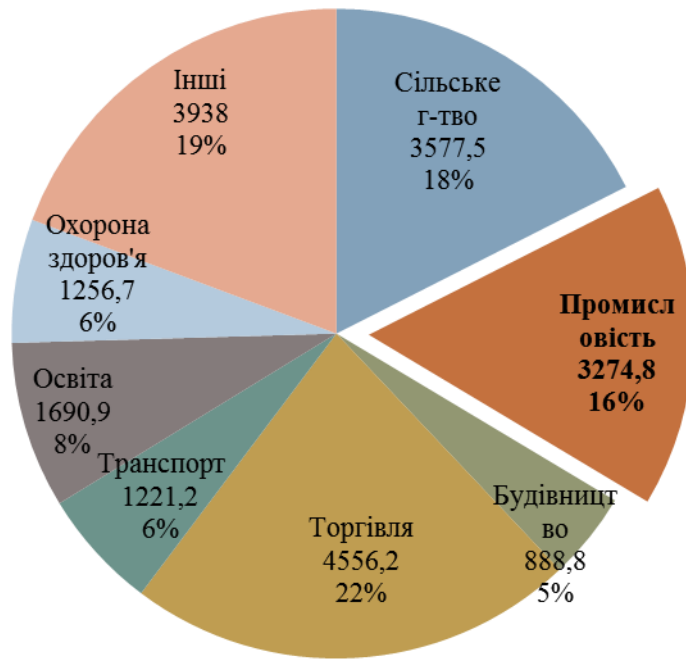
Джерело: Державна служба статистики України

4. З огляду на кількість працюючих, різкий спад в промисловості посилить соціальну напругу

Структура доданої вартості за секторами економіки в 2013р., %

Структура зайнятості в економіці України в 2013р., тис.чол./%

Структура зайнятості в промисловості в 2013р., тис. чол.

Джерело: Державна служба статистики України

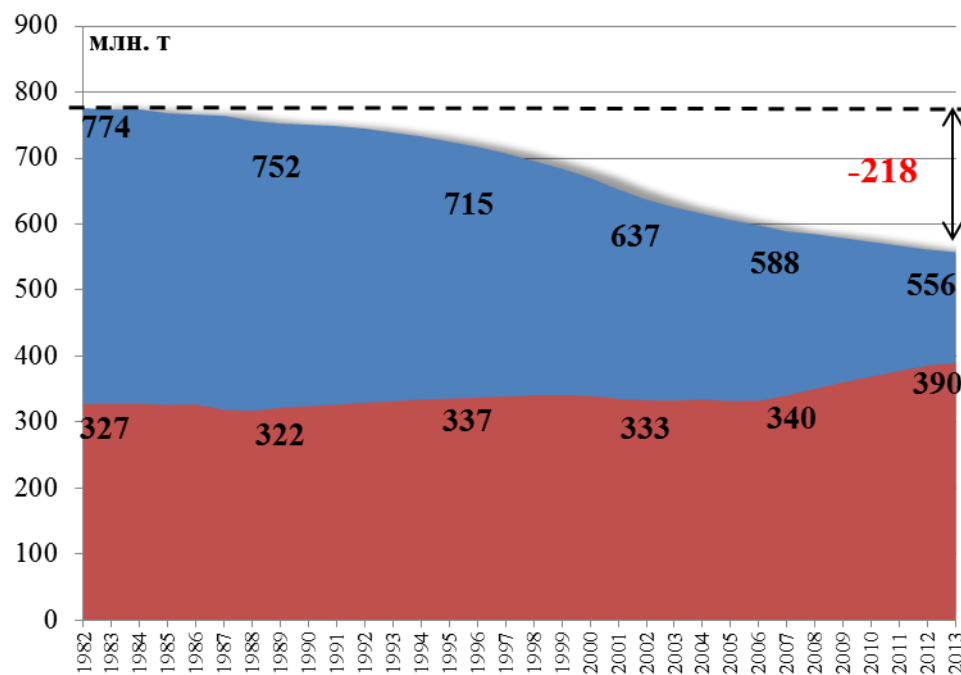
5. Для подолання відставання від сусідніх країн необхідне стале зростання ВВП на 7-8% («Стратегією 2020» передбачено середньорічне зростання на рівні 12%), що неможливо за низького рівня капітальних інвестицій на фоні зношених основних фондів

Складові ВВП України за категоріями кінцевого використання в 2003-2013рр., %

Джерело: Державна служба статистики України

Металофонд України, в т.ч. зношений на 100%, в 1982-2013 рр., млн. тонн

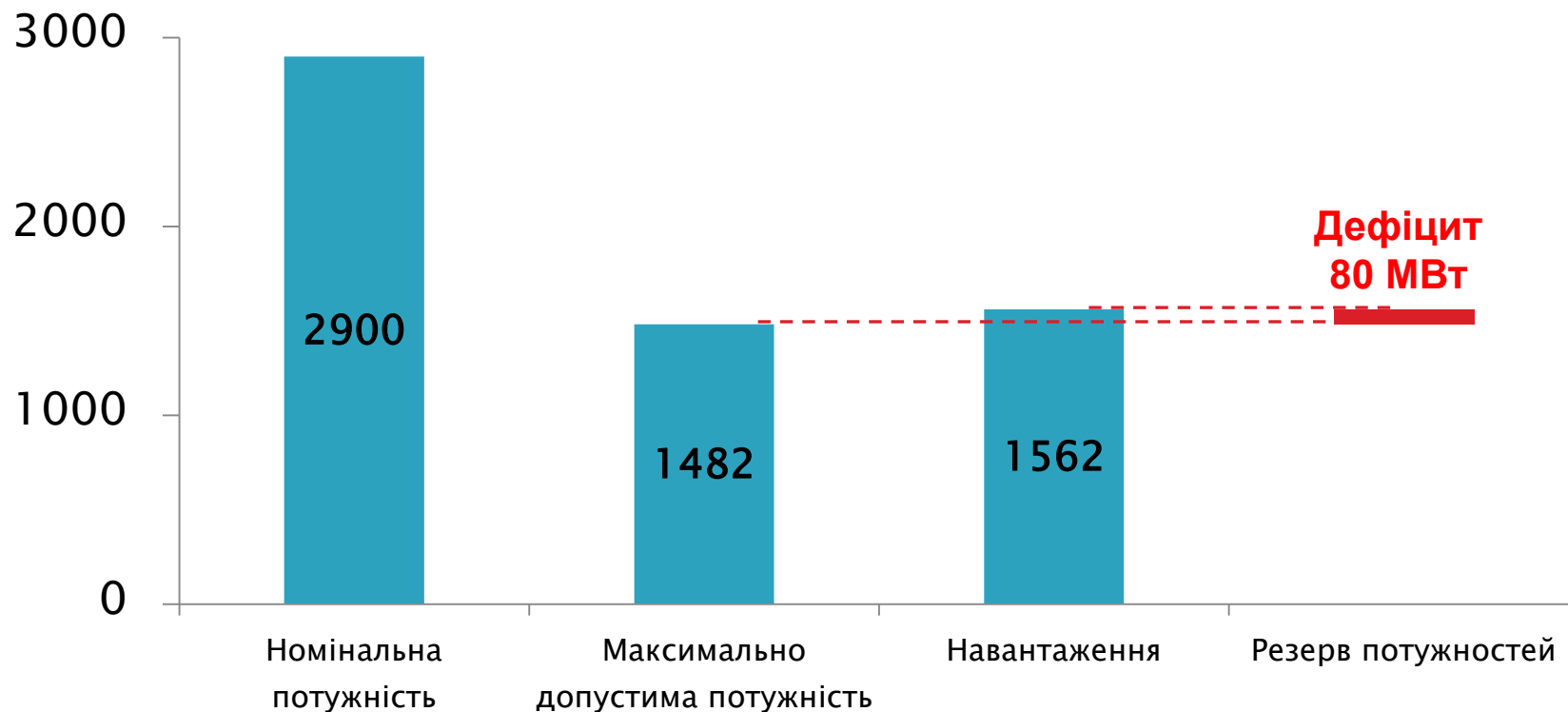

Джерело: ДП «Укрпромзовніш експертиза»

В Китаї частка інвестицій в основний капітал в структурі ВВП перевищує 45%, що забезпечує стійке зростання економіки в 8-10% щорічно

6. Центральні області України енергодефіцитні

Номінальна потужність, навантаження, резерв потужності трансформаторних підстанцій Південно-Західної ЕС Укренерго, МВт

Збільшення потужностей трансформаторних підстанцій потребує додаткових інвестицій у розрахунку 2 000 дол. США/1 КВт

7. В 2015 р. Україну очікує подальший спад виробництва, втрата робочих місць та посилення соціальної напруги

Особливо напружена ситуація очікується в секторі машинобудування, де зайнято близько 700 тис. чол., зокрема у вагонобудуванні, енергетичному та важкому машинобудуванні

ТОМУ

в наступному році необхідно одночасно вирішувати кілька невідкладних завдань:

- ▶ Розпочати процес модернізації інфраструктури та основних виробничих фондів, що закладатиме основи подальшого зростання
- ▶ Забезпечити припинення спаду промислового виробництва, збереження робочих місць та зниження соціальної напруги

Саміт розвинених країн G-20 у Австралії затвердив Глобальну інфраструктурну ініціативу як базис розвитку світової економіки в найближчі роки. Ініціатива передбачає реалізацію програми підтримки державних та приватних інвестицій у високоякісну інфраструктуру

8. Для цього пропонується значно активізувати процеси модернізації інфраструктури та обладнання за участю вітчизняних підприємств

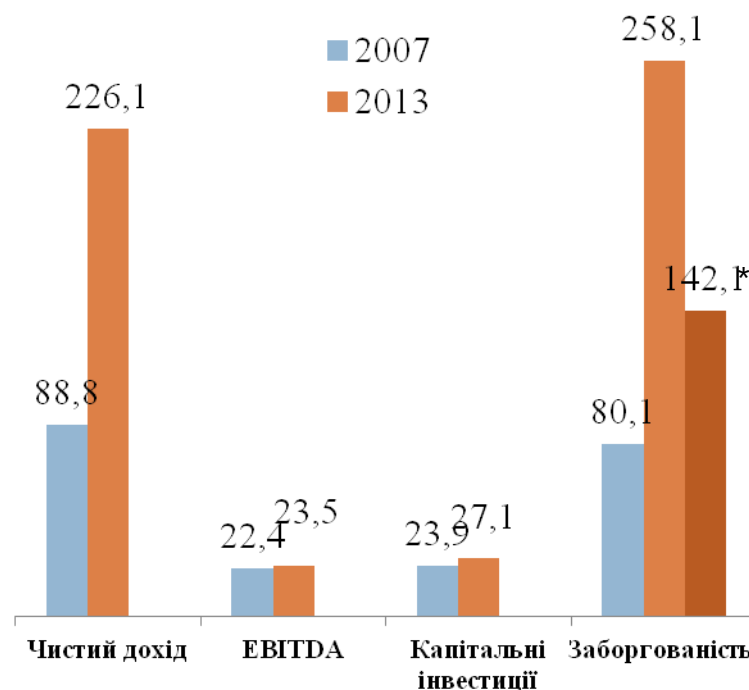
Пропозиція/попит	Електроенергетика			Залізничний транспорт			АПК		
	Турбіни 50 од.	Трансфор- матори 1000 од.	Компресори 1500 од.	Тепловози 1000 од.	Вантажні вагони 45 тис. од.	Пасажирські вагони 500 од.	Комбайни 5000 од.	Трактори 10000 од.	...
Енергетичне машинобудування									
«Турбоатом», Констар	X								
«Запоріжтрансформатор»		X							
НВО ім. Фрунзе, Зоря-Машпроет, «Техмаш», «Енергомаш»,			X						
...									
Залізничне машинобудування									
«Луганськтепловоз»				X					
«Азовмаш», Стаханівський ВБЗ, Дніпровагонмаш					X				
Крюківський ВБЗ					X	X			
Сільськогосподарське машинобудування									
«ХМЗ»							X		
«ХТЗ», «Укравтозапчастина»								X	
...									

9. Ключовою ланкою в даному процесі може стати невелика кількість крупних державних компаній

Крупні державні компанії, оператори проектів

Компанія	Основна промислова продукція, що споживається компаніями і виробляється в Україні
Укрзалізниця	Пасажирські та вантажні вагони, тепловози, електровози, швидкісні потяги, стрілочні переводи
Укргазвидобування	Труби, компресори, бурові вишки
Укртрансгаз	Труби, компресори
Укрнафта	Труби, компресори, бурові вишки
Укртранснафта	Труби, компресори
Укравтодор	Вантажні автомобілі, трактори, металопрокат і труби
Енергоатом, Укргідроенерго	Турбіни, генератори, трансформатори
Укренерго	Трансформатори, кабелі, металеві опори ЛЕП
Адміністрація морських портів України	Портові крани, металопрокат

Фінансові показники крупних державних компаній в 2007, 2013рр., млрд. грн.

*без заборгованості НАК «Нафтогаз України»

Частка зазначених державних компаній в структурі капітальних інвестицій в Україні в 2007р. та 2013р. становила ~11%. Протягом 2007-2013рр. спостерігається сповільнення інвестиційної діяльності крупних державних компаній та зниження їх прибутковості

10. Більшість державних підприємств мають можливість боргового фінансування інвестицій

Відношення фінансових зобов'язань на кінець 2013 року до EBITDA окремих крупних державних компаній

Найбільша державна компанія НАК «Нафтогаз України» в 2013 році мала від'ємний показник EBITDA (-5,1 млрд. грн.) і заборгованість на кінець року – 116 млрд. грн. Для підвищення інвестиційної привабливості «Нафтогазу» необхідна реструктуризація і реформування тарифів

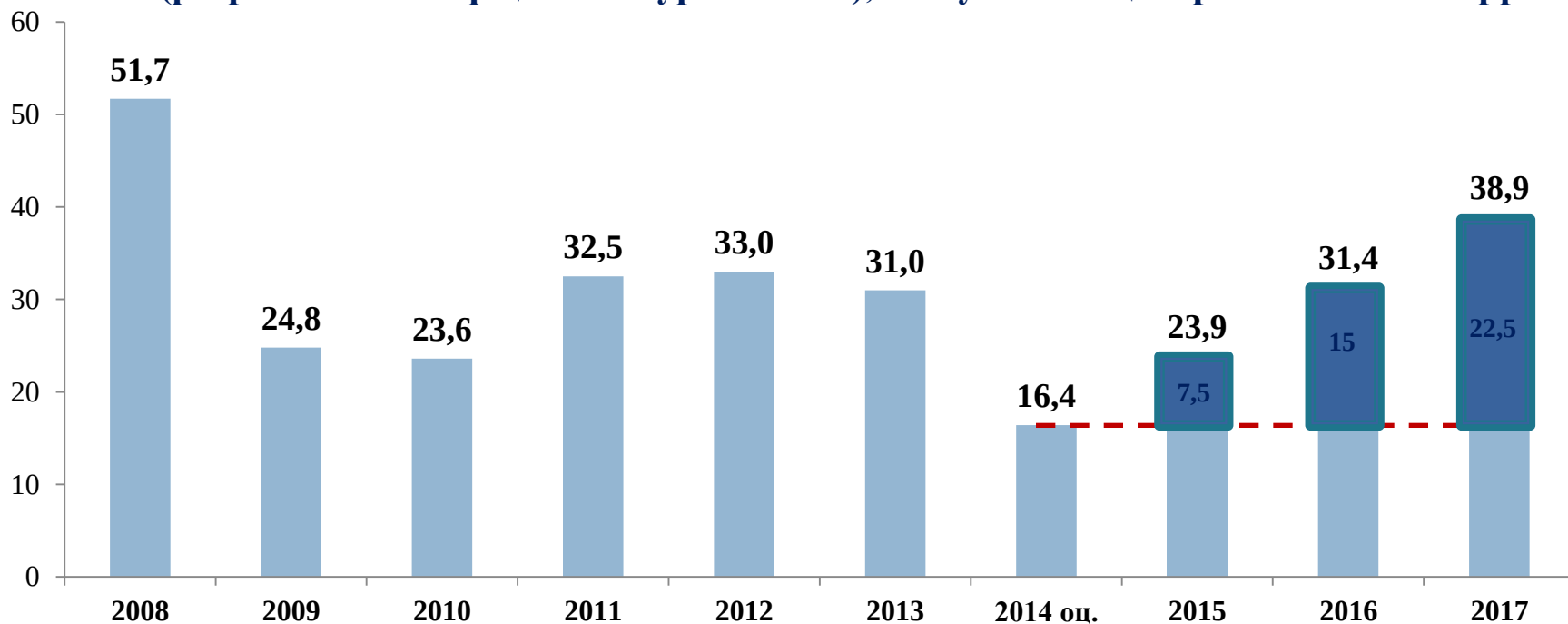
11. Для прискорення інвестиційного процесу необхідна активна державна економічна політика, зокрема законодавча заборона понаднормативної експлуатації основних засобів та дії щодо організації проектного фінансування

Критерії відбору інвестиційних проектів:

- Достатня фінансова та економічна окупність проектів
- Досягнення внаслідок реалізації проекту європейських стандартів щодо енергоефективності та захисту довкілля
- Максимальна прозорість тендерних процедур

12. Встановлено, що найбільшу віддачу забезпечать інвестиції в енергетичну та транспортну інфраструктуру. Пропонуються наступні обсяги додаткових інвестицій – 7,5 млрд. \$ в 2015р., 15 млрд. \$ - в 2016р., 22, 5 млрд.\$ - в 2017р.

Обсяги капітальних інвестицій у фактичних цінах у 2008-2014 рр., млрд. дол. США(розраховано за офіційним курсом НБУ), очікуваний сценарій на 2015-2017рр.

Джерело: Державна Служба статистики України

Сумарно в 2015-2017 рр. запропонована модель передбачає освоєння додаткових інвестицій в інфраструктуру на суму 45 млрд. дол. США. Навіть за таких умов (при незмінності інших факторів) ми досягнемо лише 75% рівня капітальних інвестицій 2008 року

13. Джерелами фінансування інфраструктурних проектів розглядаються

- власні кошти інфраструктурних підприємств, зокрема отримані за рахунок оптимізації операційних витрат (оцінюється в 1 млрд. дол. США в 2015р.)
- кредити міжнародних фінансових організацій (ЄБРР, ЄІБ, Світовий банк, МФК – 6,5 млрд. дол. США на 2015 рік).

Фінансування здійснюється на поворотній основі.

Кошти державного бюджету як джерело додаткових інвестицій наразі не розглядаються

14. Розраховано вплив пропонованих інвестицій на макроекономічні показники

Інвестування 112,7 млрд. грн. (екв. \$7,51 млрд. в т.ч. 4,9\$ млрд. у продукцію машинобудування і \$2,61 млрд. – у будівництво) забезпечить наступний макроекономічний ефект в 2015 році:

Показник	Реальний приріст	Номінальний приріст*
Приріст валового випуску продукції	+4,4%	+202 млрд. грн.
в т.ч. промислової продукції	+5,3%	+120 млрд. грн.
Зростання ВВП	+3,5%	+65 млрд. грн.
Зростання зайнятості	+245 тис. чол.	
Збільшення доходів домогосподарств у вигляді зарплати		+19 млрд. грн.
Збільшення податкових надходжень		+17 млрд. грн.
Сплата в соціальні фонди (ЄСВ)		+8 млрд. грн.

*в цінах 2014 року

Інвестування в інфраструктуру додатково 45 млрд. дол. США (7,5 млрд. дол. США в 2015р., 15 млрд. дол. США – в 2016р., 22,5 млрд. дол. США – в 2017р.) забезпечить (при незмінності інших факторів) зростання в 2015-2017рр. ВВП на 11,5% та промислового виробництва на 14,1%.

15. Схема розрахунку впливу приросту інвестицій в основний капітал на економіку за допомогою моделі “витрати-випуск” (таблиці Леонтьєва)

AX	Y	X
Проміжне споживання +89 млрд. грн.	Інвестиції в основний капітал +113 млрд. грн.	Валовий випуск +202 млрд. грн.
VA	Валова додана вартість - +65 млрд. грн. В Т.Ч. - доходи домогосподарств у вигляді зарплати - +19 млрд. грн. - валовий прибуток, змішаний дохід - +21 млрд. грн. - податкові надходження - +17 млрд. грн. - сплата в соціальні фонди - +8 млрд. грн.	

X - вектор валового випуску

Y - вектор кінцевого попиту (споживання, інвестиції, чистий експорт)

AX - проміжне споживання

VA - вектор валової доданої вартості

16. Позиція для переговорів з міжнародними фінансовими донорами

- ▶ Збільшення кредитних лімітів міжнародних фінансових організацій (World Bank, IFC, EBRD, EIB...) для України
- ▶ Донорське фінансування розробки та експертизи інвестиційних проектів
- ▶ Надання технічної допомоги у сертифікації продукції українських підприємств у відповідності до вимог та стандартів ЄС

Укрпромзовніш експертиза

www.expert.kiev.ua

Провідна компанія України в галузі маркетингу та кон'юнктурно-цінових досліджень, клієнтами якої є лідери реального сектору економіки України.

До компетенцій підприємства належать:

- промисловий консалтинг
- аналітичні дослідження
- написання бізнес-планів
- ТЕО
- складання інвестиційних меморандумів
- кон'юнктурно-цінові дослідження.